

Махначова Наталя Михайлівна¹, Семенюк Ірина Юріївна², Януш Марина Петрівна³
Natalia Mahnachova Iryna Semeniyuk Maryna Yanush

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ЯК ФОРМА САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ У ВИРІШЕННІ НАГАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ГРОМАДИ

VOLUNTEERING AS A FORM OF SELF-ORGANIZATION OF POPULATION TO SOLVE PRESSING PROBLEMS OF SOCIETY

АНОТАЦІЯ:

У статті розглядається актуальне питання ролі і місця волонтерського руху як форми самоорганізації населення у вирішенні нагальних проблем громади. Визначено поняття волонтера як фізичної особи, яка добровільно здійснює соціально спрямовану неприбуткову діяльність шляхом надання волонтерської допомоги. Зазначено, що волонтерство – це ефективний спосіб вирішувати складні проблеми окремої людини, суспільства й довкілля, які часто виникають на ґрунті недостатньої турботи про суспільне благо. Зосереджено увагу на принципах волонтерської діяльності. Уточнено, що для України волонтерська діяльність є надзвичайно актуальною та важливою. Революція Гідності і спричинені нею події в Україні призвели до суттєвих змін в українському суспільстві. Визначено, що головними рисами українського волонтерства є його висока оперативність, мобільність, зразково вибудована логістика. На окрему увагу заслуговує креативність волонтерів – розмаїття видів, форм волонтерської активності, варіантів отримання коштів. Проаналізовано діяльність першої молодіжної волонтерської організації на Вінниччині «Студентська Академія Волонтеріату». Здійснено наголос, що українське суспільство повинно розвивати міцний фундамент, такий як волонтерство, щоб об'єднатися і стати поштовхом для побудови громадянського суспільства й розвитку демократичної країни.

ABSTRACT:

The article discusses the urgent issue of the role and place of the volunteering as a form of self-organization of population to solve pressing problems of society. The concept of a volunteer as an individual who carries out socially oriented non-profit activities through the provision of volunteer assistance was defined. It was noted that volunteering is an effective way to solve the complex problems of the individual, society and the environment, which often arise from insufficient care for the public good. The article focuses on the principles of volunteer activity. It

¹ кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та адміністрування
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, УКРАЇНА
Ph.D. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of Management and Administration department
Vinnytsa Institute of Trade and Economics of KNUTE, UKRAINE

² кандидат економічних наук, старший викладач кафедри менеджменту та адміністрування
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, УКРАЇНА
Ph.D., Senior Lecturer of Management and Administration Department
Vinnytsa Institute of Trade and Economics of KNUTE, UKRAINE

³ Голова ГО «Студентська Академія Волонтеріату», УКРАЇНА
Chairman of the NGO "Student Academy of Volunteering", UKRAINE

was clarified that for Ukraine volunteering is extremely relevant and important. The Revolution of Dignity and the events it caused in Ukraine led to significant changes in Ukrainian society. It was determined that the main features of Ukrainian volunteering are its high efficiency and mobility. The creativity of volunteers deserves special attention - a variety of types, forms of volunteer activity, and options for obtaining funds. The activity of the first youth volunteer organization in Vinnytsia "Student Academy of Volunteering" was analyzed. It was emphasized that Ukrainian society should develop a solid foundation, such as volunteering, to unite and become an impetus for building a civil society and developing a democratic country.

ВСТУП.

Волонтерська діяльність є основою побудови та ефективного розвитку громадянського суспільства. Вона втілює в себе найшляхетніші прагнення людства – бажання миру, свободи, безпеки та справедливості для усіх людей. І тому держава спільно з недержавними утвореннями повинна сприяти всебічному розвитку волонтерського руху.

Україна, як член міжнародного співтовариства, проводить послідовну політику у сфері волонтерської діяльності, сприяє роботі у сфері соціального розвитку та прав людини на основі комплексного підходу, дотримання принципів демократії, рівності, недискримінації, миру, соціальної справедливості. З урахуванням традиційних цінностей українського суспільства держава спрямована на забезпечення повного й рівного здійснення малозабезпеченими, безробітними, багатодітними, безпритульними, особами, що потребують соціальної реабілітації, хворими, інвалідами, самотніми, людьми поважного віку та іншими особами, які через свої фізичні, матеріальні чи інші особливості потребують підтримки та допомоги.

Для України волонтерська діяльність є надзвичайно актуальною та важливою. Революція Гідності і спричинені нею події в Україні призвели до суттєвих змін в українському суспільстві. Зокрема, внаслідок низки чинників, передусім зовнішньої агресії Російської Федерації проти України, територіальної анексії та окупації частини територій, українське громадянське суспільство продемонструвало здатність до консолідації та мобілізації, взяли на себе вирішення найбільш гострих проблем.

Метою дослідження є виявлення шляхів вдосконалення організації волонтерського руху у вирішенні нагальних проблем громади. Для досягнення поставленої мети потрібно провести аналіз розвитку волонтерського руху в Україні та, зокрема, на Вінниччині.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ ЯК ФОРМИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ.

Україна перебуває на шляху становлення демократичної держави і розвиток волонтерського руху є одним із найважливіших складників цього

процесу. Адже, демократія базується на взаємодії соціальних інститутів, політики та громадянського суспільства.

Проблеми розвитку волонтерського руху, а також формування громадянського суспільства розглядалися та аналізувалися вітчизняними й зарубіжними науковцями, серед яких О. Безпалько, П. Будич, Г. Вишлінський, Д. Горелов, В. Дементьев, О. Корнієвський, Л. Кудринська, Д. Міханчук, В. Назарук, К. Павлюк, Ю. Семенова, І. Тохтарова, М. Чухрай та інші.

Важливість самоорганізації народу в екстремальних умовах сьогодення і здатність об'єднуватися у волонтерські рухи виходить на перший план і набуває особливого значення.

У розвинутому громадянському суспільстві волонтерські об'єднання виконують роль посередника між громадськістю та державою, забезпечуючи громадський контроль над усіма гілками влади.

Рівень розвитку громадянського суспільства в країні, як сфери соціальних відносин засвідчує рівень уваги до волонтерства. Українці активно самоорганізуються під тиском серйозних викликів сучасності.

Український народ після активного волевиявлення в 1991 році свого прагнення жити в незалежній, самостійній державі одержав унікальну можливість утвердити себе серед розвинутих цивілізованих країн світу. Сьогодні в Україні зароджується демократичне суспільство, яке має базуватися на принципах свободи, творчості й гуманізму. Формальні державні структури не в змозі реагувати на всі запити суспільства, тому особливої ваги набуває громадський рух. Кожну людину, яка не є байдужою до того, що відбувається в суспільному житті її міста, села, області, можна вважати потенційним волонтером.

Волонтерство – це фундамент громадянського суспільства. Без участі волонтерів важко уявити громадські організації й благодійність загалом, без них унеможливується якісний суспільний контроль за діями влади та бізнесу. Без волонтерів бракує енергії для будівництва суспільства, не вистачає сил і часу на людей, які потребують допомоги, не достатньо творчого потенціалу для розв'язання соціальних проблем.

Слово «волонтер» походить від французького – «volontaire», англійського – «volunteer», які є похідними від латинського – «voluntarius», що в дослівному перекладі означає «добровольець», «бажаючий». У Законі України «Про волонтерську діяльність» визначено, що волонтер – це фізична особа, яка добровільно здійснює соціально спрямовану неприбуткову діяльність шляхом надання волонтерської допомоги [1].

Основними принципами, на яких ґрунтується волонтерська діяльність, є такі: гуманність, рівність, законність, добровільність, безоплатність і неприбутковість. Часто в науковій літературі вказують альтруїстичне бажання допомогти іншим, але поряд із цим є потреба в спілкуванні, саморозвитку, набутті професійних знань і навичок. Допомагаючи іншим,

волонтери стають упевненими у своїх силах, здібностях, опановують нові навички та встановлюють нові соціальні контакти.

Для України, як і для всього світу, волонтерство є актуальним і важливим із різних причин:

По-перше, як свідчить багаторічний досвід використання праці волонтерів, це ефективний спосіб вирішувати складні проблеми окремої людини, суспільства й довкілля, які часто виникають на ґрунті недостатньої турботи про суспільне благо.

По-друге, волонтерство приносить у соціальну сферу нові, як правило, творчі та сміливі ідеї щодо вирішення найгостріших і найскладніших проблем. Тому саме завдяки йому безвихідні на перший погляд ситуації знаходять своє вирішення.

По-третє, волонтерство – це спосіб, за допомогою якого кожний представник суспільства може брати участь у покращенні якості життя.

По-четверте, це механізм, за допомогою якого люди можуть прямо адресувати свої проблеми тим, хто здатний їх вирішити [2].

На нашу думку, волонтерський рух – це процес добровільного об'єднання людей з метою надання допомоги іншим людям у вирішенні соціальних, матеріальних і психологічних потреб.

Деякі науковці вважають, що волонтерський рух започатковано в 1859 році, коли французький письменник-журналіст Анрі Дюнан, вражений наслідками кривавої битви при Сольферіно, запропонував ідею створення Червоного Хреста – організації, яка працювала б на добровільних засадах і надавала першу медичну допомогу пораненим бійцям. Принципами, сформульованими А. Дюнаном, керуються волонтерські організації в усьому світі й донині. Однак тільки в минулому столітті, сповненому війн, волонтерство виокремилася в соціальне явище. Після Першої світової війни у Франції було здійснено (один із перших) масштабний волонтерський проект із участю німецької та французької молоді, в рамках якого волонтери відновлювали зруйновані війною ферми в районі місць найзапекліших боїв між німецькими і французькими військами. Саме в цей час і було засновано Координаційний комітет міжнародної волонтерської служби (CCIVS) під егідою ЮНЕСКО зі штаб-квартирою в Парижі. У незалежній Україні розвиток волонтерського руху датується початком 90-х років XX ст., коли було створено службу під назвою «Телефон Довіри», де працювали волонтери (добровичний телефон довіри в Одесі) [3].

Однак швидкого розвитку волонтерський рух набув під час Революції Гідності та після початку російської агресії щодо України. У цей час міжнародні експерти констатують, що в жодній країні світу не зафіксовано такого потужного волонтерського руху, як в Україні.

У 2014 році волонтерський рух в Україні за поширенням став показовим виявом громадської самоорганізації. Серед волонтерів – люди різного віку та суспільного прошарку.

Так, за даними соціологічного дослідження, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з КМІС, 32,5% українців лише протягом травня-вересня 2014 року мали досвід переказів коштів на рахунки української армії. Ще 23% громадян скористалися допомогою благодійних фондів і волонтерських організацій, передавши кошти, речі та продукти саме через ці громадські інституції. 9% громадян брали участь у магазинних акціях, купивши товари за списками для потреб армії та передавши їх волонтерам. Особисто допомагали вимушеним переселенцям речами і грошима 7% українських громадян. Безпосереднім збором коштів, ліків, речей і доставкою їх у зону проведення антитерористичної операції далі – АТО) займалися 3% українців. 32,5% українців особисто переказали свої кошти на рахунки української армії [4].

Зростання активності волонтерського руху у цей період було зумовлене двома основними факторами:

1) політичною кризою, що призвела до розбалансування системи державного управління;

2) зовнішньою агресією, яка створила дисбаланс між здатністю держави ефективно виконувати свої функції та забезпеченням основних потреб громадян.

Події, пов'язані із сепаратистськими рухами на Півдні та Сході України, позначилися на конструкції волонтерської діяльності й умовах її здійснення: змінено акцент із допомоги цивільному населенню на постачання всього необхідного для проведення АТО.[5] Найбільш ефективний внесок до посилення обороноздатності держави волонтерський рух зробив саме на початку військових дій у Донецькій і Луганських областях, коли забезпечення державою силових підрозділів здійснювалося повільно, не вистачало елементарних систем захисту, обмундирування та продовольства. За лічені місяці волонтерські ініціативи перетворилися в потужні організації, діяльність яких була спрямована на забезпечення майже всього спектру потреб як силових структур, так і громадян, котрі постраждали від військових дій. Вирішальну роль у цьому процесі відіграли два фактори: патріотичне піднесення в суспільстві, що призвело до появи безпрецедентної кількості волонтерів і благодійників; менеджерські якості керівників волонтерських організацій.[6] Серед найбільш помітних організацій необхідно виділити волонтерське об'єднання «Народний тил», що включає «Колеса народного тилу» (постачання машин до АТО), «Медичний народний тил» (постачання ліків до АТО), Help Army, «Крила Феніксу», «Армію SOS», «Народний проект», Волонтерську сотню.

Help Army («Допоможи армії») – найбільша в Харкові та одна з найчисленніших в Україні волонтерських організацій допомоги українським військовим у зоні АТО. Організація займається речовою, технічною, медичною та іншою допомогою бійцям, а також підтримкою демобілізованих, їх дітей та мешканців постраждалих населених пунктів.

Крім того, організація через створений нею благодійний фонд «Харків з тобою» здійснює важливі гуманітарні проекти.[7]

«Крила Фенікса» (англ. Wings Phoenix) – одна з провідних волонтерських організацій допомоги українським військовим у зоні АТО. Займається побутовим, медичним та технічним забезпеченням, а також психологічною підтримкою. 4 березня 2014 року організацію заснував український підприємець Юрій Бірюков. Влітку 2014 в ній нараховувалося 20-30 постійних членів. Станом на червень 2016 з об'єднанням налічує близько 100 волонтерів [8].

Станом на початок червня 2014 організація зібрала понад 4,5 млн гривень пожертв, на початок липня – понад 10 млн, на кінець липня – майже 20 млн, на вересень – близько 50 млн. Станом на серпень 2016 фонд звітує про збір 60 млн грн. 2014 року організація отримувала до 750 тис. грн на день.

У серпні 2014 засновник «Крил Фенікса» Юрій Бірюков був призначений радником президента, а в жовтні – помічником міністра оборони з питань речового забезпечення армії. Співробітниками Міноборони стали й деякі інші члени організації – Тетяна Ричкова, Неллі Стельмах та Діана Петреня.

«Армія SOS» – одна з провідних волонтерських організацій допомоги українським військовим у зоні АТО. Займається виготовленням безпілотних літальних апаратів та розвідкою за їх допомогою, закупівлею та програмуванням планшетів для артилеристів, постачанням автотранспорту, радіорозвідувального обладнання, глушників для зброї та наданням різноманітної іншої допомоги.

Центр волонтерства Українського католицького університету «Волонтерська Сотня» – це волонтерське об'єднання викладачів, працівників та студентів УКУ, які на добровільних засадах присвячують себе соціальному служінню у Церкві та суспільстві. Користуючись своїми професійними знаннями і здібностями, члени об'єднання планують різні заходи, націлені на надання посильної допомоги особам, громадським та державним інституціям у потребах. Сповідуючи місію УКУ, викладачі та студенти на християнських та патріотичних засадах виробляють концепцію допомоги, зумовленої викликами сучасності.

У цілковитій згоді з натхненником організації Богданом Гаврилишином члени «сотні» визнають, що Україна має відповідати критеріям ефективної країни:

- повна політична свобода;
- певний рівень економічного добробуту для цілого населення, де є багаті, але нема бідних;
- соціальна справедливість в освіті, охороні здоров'я, пенсіях;
- співжиття з природою, а не експлуатація і засмічення.

На жаль, Україна саме переживає випробування на дотримання правових норм, боротьби з корупцією, справедливого адміністрування

прибутками та ресурсами, піклування про екологію. Однак особливою загрозою у цьому часі для нашої державності є збройний конфлікт у Донецькій і Луганській областях. На даний час пріоритетом діяльності «Волонтерської сотні» є допомога структурам та особам, котрі залучені до оборони територіальної цілісності України чи постраждали у зоні конфлікту.

Реалізуюючи дані цілі, основними напрямками діяльності «Волонтерської Сотні» УКУ є: медичне та матеріально-технічне забезпечення військових госпіталів в Україні, особливо у зоні конфлікту. У співпраці з церковними і громадськими організаціями за кордоном, здійснення перевезення гуманітарної допомоги у вигляді функціональних ліжок, медичних засобів, обладнання, іншого необхідного майна. За потреби організація здійснює збір коштів та організація лікування поранених військовослужбовців в Україні та поза її межами, забезпечує сімей тимчасових переселенців, добровольців, військовослужбовців та членів їх сімей одягом, взуттям, предметами побуту за потребою.

Не менш важливим напрямом діяльності є: душпастирське служіння у військових госпіталях, відвідування та надання особистісної і психологічної допомоги пораненим бійцям та членам їхніх родин, організація дозвілля і духовно-реабілітаційних заходів для потерпілих у збройному конфлікті та членів їх родин, організація культурно-просвітницьких та духовних заходів для жителів і службовців на Сході України.

Членство у «Волонтерській Сотні» УКУ є добровільним і гнучким в обсязі та видах діяльності. Протягом трьох років війни студенти УКУ проявили себе як важлива складова служіння, однак, враховуючи тимчасову присутність студентів у стінах УКУ, координаційний склад Волонтерської Сотні формується головню із працівників та викладачів УКУ.

Дуже якісно у волонтерському русі в Україні представлений медичний напрям. Волонтери-медики з 2014 року були задіяні під час збору медикаментів на потреби учасників громадського протистояння під час Євромайданів та у зоні проведення АТО. Волонтери створювали власні добровольчі батальйони, надавали медичну допомогу в прифронтових лікарнях, і забезпечували необхідним обладнанням.

Але медичне волонтерство не обмежується лише збором коштів. Так зване реабілітаційне волонтерство має інші форми і види поширення. Одна з них – відкриття волонтерами та меценатами реабілітаційних безкоштовних центрів для поранених. Як приклад можна навести створення волонтерського реабілітаційного центру в Луцьку, інформація про який 1 вересня 2015 р. стрімко поширилась через соціальну мережу ФБ. Спеціалізація луцького центру – виліковування воїнів від болю будь-якої локалізації і характеру, ліквідація спазмів, порізів, наслідків контузій, проблеми з ходінням і т.д. Організатори окремо просили розповсюдити цю інформацію серед командирів бойових частин, у засобах масової інформації, через звернення до матерів і дружин військовослужбовців,

приватних осіб, установ тощо. Організацією прийому і розміщення воїнів займаються також волонтери.

Однією з головних рис українського волонтерства є його висока оперативність, мобільність, зразково вибудована логістика. На окрему увагу заслуговує креативність волонтерів – розмаїття видів, форм волонтерської активності, варіантів отримання коштів. Перелік засобів, до яких вдаються волонтери свідчить про високий рівень креативності української нації, її підприємницьку кмітливість та. За загальними оціночними даними, волонтерських груп по Україні – сотні, якщо не тисячі. Але в будь-якому випадку це тимчасовий вихід із ситуації, що склалася із забезпеченням української армії, адже громадські організації не повинні виконувати і підміняти функції держави. І рівень питань, які вирішують волонтери 2019 р., кардинально відрізняється від запитів і проблем, які вирішувалися волонтерами 2014 р. Волонтери розробляють і тестують сучасні польові укріплення для української армії, відновлюють важку військову техніку, літаки та кораблі, займаються розробкою високотехнологічних проектів, які кардинально впливають на перебіг боїв та військових операцій [8].

Отже, дослідивши розвиток волонтерського руху в громадянському суспільстві, можемо стверджувати, що на теперішній день волонтерський рух набув вагомій значимості в громадянському суспільстві, оскільки розвиток волонтерського руху сприяє становленню демократичної держави й вирішенню проблем сьогодення. Волонтерський рух згуртовує громадянське суспільство, яке бере на себе відповідальність за розвиток подій, пов'язаних із Євромайданом у країні та військовими діями, на теренах України. За незначний проміжок часу волонтерство перетворюється в потужні організації, діяльність яких спрямована на надавання медичної, психологічної, правозахисної допомоги українським військовим, пораненим, сім'ям загиблих і переселенцям.

АНАЛІЗ СПІВПРАЦІ ДЕПАРТАМЕНТУ СОЦІАЛЬНОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ТА ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ВІННИЧЧИНІ.

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної державної адміністрації (далі – Департамент) є структурним підрозділом Вінницької обласної державної адміністрації, підпорядковується голові облдержадміністрації, а також підзвітний і підконтрольний Міністерству соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики) та Міністерству молоді та спорту України (далі – Мінмолодьспорт).

Департамент функціонує на основі Положення затвердженого розпорядженням голови облдержадміністрації від 03 грудня 2015 року №

739 (у редакції розпорядження голови облдержадміністрації від 12 лютого 2018 року № 109).

Департамент забезпечує виконання на території області повноважень, встановлених законодавством України у сфері соціального захисту працюючого населення; соціальної підтримки та надання соціальних послуг особам похилого віку, інвалідам; захисту прав та реалізації соціальних гарантій, визначених законодавством України для окремих категорій населення, у тому числі ветеранів війни та праці, учасників антитерористичної операції, жертв політичних репресій та нацистських переслідувань, громадян, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій, а також виконання повноважень з питань соціального становлення та розвитку молоді, поліпшення становища сімей з дітьми, багатодітних та молодих сімей, оздоровлення та відпочинку дітей.

Варто зауважити, що на Вінниччині мешкає 468,2 тис. молодих людини, що становить 29,6 відсотків від загальної кількості населення області. У сільській місцевості проживає 46 відсотків молодих людей. Саме молоді, на нашу думку, слід приділяти найбільше уваги для їх залучення до процесів розвитку певної території, а також вирішення проблем місцевого значення.

У Вінницькій області простежується тенденція до постійного збільшення громадських організацій, які реєструються на рівні міст обласного підпорядкування. Протягом року зареєстровано 8 таких організацій. Частка молодіжних громадських організацій від загальної кількості громадських організацій області складає 10,2%.

Так, за 2 роки існування Студентська рада Вінниччини (далі – СРВ) продемонструвала успішний приклад співпраці між молоддю та органами публічної влади. Молоді люди мають нагоду стажуватись в профільних департаментах та структурах облдержадміністрації, реалізовувати власні проекти, захищати свої права та пам'ятати про обов'язки.

Проте, це не було б можливо без якісної співпраці на усіх рівнях. Завдячуючи підтримці Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької ОДА Студентська рада має можливість швидко розвиватись та набирати оберт. Активну увагу СРВ приділяє соціальним питанням, саме зрозумівши попит молоді на соціальні ініціативи 13 лютого 2019 була створена Студентська Академія Волонтеріату.

Розказавши свою ідею про створення такого об'єднання в соціальних мережах, на першу зустріч Академії прийшло близько 70-ти амбітних молодих людей, і уже 14 лютого розпочалася підготовка до першого благодійного заходу «Місце щасливих дітей».

Захід мав на меті збір коштів 2-річній дівчинці Меланії Монастирській, яка має нейробластому 4 стадії. Згодом формат благодійного фестивалю «Місце щасливих дітей» став систематичним в Академії і одним із найулюбленіших проектів, він являє собою сімейний формат заходу, більш

ніж десять різних творчих та спортивних майстер-класів, концерт та кіно під відкритим небом.

Благодійність — це не єдина складова роботи Студентської Академії Волонтеріату. Основні напрями діяльності організації наведені на рис. 1.

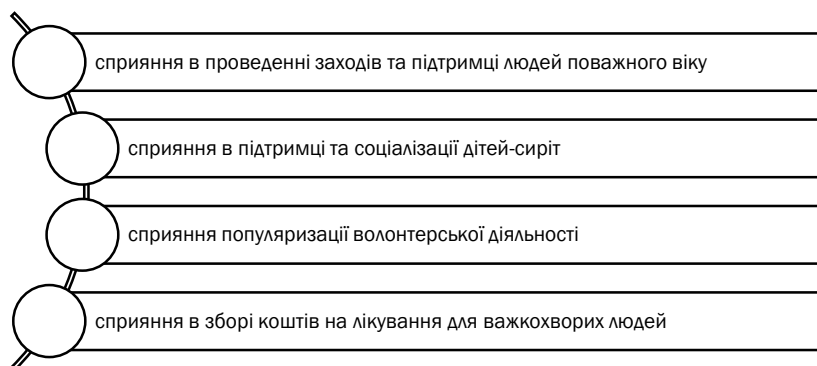

Рис. 1. Основні напрями діяльності Студентської Академії Волонтеріату

На сьогодні команда Академії налічує близько 50 активних представників, які навчаються в різних ЗВО та живуть у різних містечках і селах, проте разом — це сильна та потужна команда. Представники Академії неодноразово відвідували дитячі будинки та пансіонати для людей поважного віку з концертною програмою, майстер-класами. Просто спілкуючись, дарувати своє тепло. Головне в таких поїздках — це розуміння того, що спілкування та тепло — набагато цінніші куплених цукерок чи печива!

У Студентській Академії Волонтеріату також є проєкт з популяризації читання. Члени Академії відвідували сільські школи, віддалені від Вінниці, і дарували їм нові книги в бібліотеки та проводили лекції з академічної доброчесності. Завозили також книги в дитячі будинки.

27 жовтня 2019 року Студентська Академія Волонтеріату організувала Vinnytsia Fantasy Fest, який мав дві мети: популяризацію читання, особливо в жанрі фантастики, і збір коштів Мілані Монастирській. Фестиваль мав локацію «книжкова барахолка», було продано майже сотню книг. На фестиваль завітали як молодь, так і сім'ї з маленькими дітками й також дорослі люди. Завдяки барахолці та виготовленню (і продажу) екосумок вдалося зібрати 6006 гривень.

Учасників Студентської Академії Волонтеріату хвилюють питання з усіх сфер суспільного життя Вінниччини. Наприклад, вони долучались до всеукраїнського проєкту «Місто професій». Для маленьких діток була встановлена локація, на якій члени академії показували й пояснювали, що таке волонтерство. Показували як сортувати сміття, допомагати тваринкам

та багато чого іншого. Дуже важливо зацікавити діток і допомогти прищепити любов до добрих справ ще з маленького віку.

Також цього літа представники Академії мали нагоду волонтерити на більш ніж п'яти всеукраїнських проєктах для молоді, кожен з яких об'єднував понад сотню молодих людей. САВ активно співпрацює з Департаментом соціальної та молодіжної політики Вінницької ОДА, вдається організовувати спільні великі форуми для молоді або долучатись до тих, які організовує Департамент.

Близько 9 місяців Академія діяла лише як об'єднання молоді, не маючи юридичного статусу, проте це гарний приклад того, як громадянське суспільство в Україні може самоорганізуватись та творити зміни на місцях.

Лише 6 жовтня 2019 року було прийняте рішення утворити громадську організацію «Студентська Академія Волонтеріату», метою діяльності якої є об'єднання добровільних зусиль небайдужих членів суспільства задля позитивних змін у регіоні.

Громадська організація «Студентська Академія Волонтеріату» є добровільним об'єднанням фізичних осіб, створеним для здійснення та захисту прав і свобод людини та громадянина, задоволення суспільних, зокрема, економічних, соціальних, культурних, освітніх та інших інтересів своїх членів та/або інших осіб.

Організація у своїй діяльності керується Конституцією України, Цивільним кодексом України, Податковим кодексом України, Законом України «Про громадські об'єднання», Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», іншим чинним законодавством України та Статутом ГО.

Головною метою Організації є здійснення та захист прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів, об'єднання добровільних зусиль небайдужих членів суспільства задля позитивних змін у регіоні та популяризація волонтерського руху.

Отже, волонтерський рух на Вінниччині лише починає активно розвиватись. ГО «Студентська Академія Волонтеріату» - перша молодіжна організація, яка об'єднує популяризаторів волонтерського руху. Завдяки ефективній співпраці з Департаментом соціальної та молодіжної політики ОДА, за рік існування вдалося реалізувати низку важливих проєктів, якісно продемонструвати себе у ЗМІ та в молодіжному середовищі. Проте, оскільки організація доволі молода, ще справді є куди рости та вдосконалюватись.

ВИСНОВКИ.

Волонтерський рух є одним із видів самоорганізації народу та має значний вплив на формування громадянського суспільства в Україні, можна стверджувати, що з розвитком волонтерського руху активно розвивається громадянське суспільство. Отже, українське суспільство повинно розвивати

міцний фундамент, такий як волонтерство, щоб об'єднатися і стати поштовхом для побудови громадянського суспільства й розвитку демократичної країни.

Волонтерська діяльність становить важливу частку в житті кожного суспільства. На жаль, в Україні населенню досі маловідомо, хто такий волонтер. Тому телебачення, радіо, друковані видання та електронні засоби інформації можуть висвітлювати досягнення волонтера та розповідати про успішні кейси, а також велику увагу варто приділити соціальній рекламі. Суспільство повинне прагнути до розвитку волонтерства, яке би збільшувало залучення всієї спільноти в процеси визначення та вирішення існуючих проблем, а також заохочувало молодь до лідерства та небайдужості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- [1] *Про волонтерську діяльність* (Закон України). № 3236-VI. (2011) Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>
- [2] Корнієвський, О.А. (2015) *Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики*. Київ: НІСД.
- [3] Назарук, В. (2016) *Волонтерський рух в Україні: від історії до реалій*. Вилучено з http://region.library.kharkov.ua/lib_druk.php?id=301#ap5
- [4] *Соціологічне дослідження проведене Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва спільно з КМІС* (2014). Вилучено з: <https://dif.org.ua/article/gromadska-dumka-pidsumki-2014-roku/5>
- [5] *Волонтерство в Україні: цифри та долі* (2018). Вилучено з <http://www.pic.com.ua>
- [6] *Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики* (2015). Аналіт. доп. Київ: НІСД.
- [7] *Офіційний сайт ГО «Армія SOS»* (2019). Вилучено з <https://armysos.com.ua/>
- [8] *Офіційний сайт БФ «Крила Фенікса»* (2019). Вилучено з <http://wings-phoenix>

REFERENCES:

- [1] *Pro volunteersku diialnist* (Zakon Ukrainy). № 3236-VI. (2011) Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17> [In Ukrainian]
- [2] Kornievskiy, O.A. (2015) *Volonterskyi rukh: svitovyi dosvid ta ukraïnski hromadianski praktyky*. Kyiv: NISD. [In Ukrainian]
- [3] Nazaruk, V. (2016) *Volonterskyi rukh v Ukraini: vid istorii do realii*. Retrieved from: http://region.library.kharkov.ua/lib_druk.php?id=301#ap5 [In Ukrainian]
- [4] *Sotsiologichne doslidzhennia provedene Fondom «Demokratychni initsiatyvy» im. Ilka Kucheriva spilno z KMIS* (2014). Retrieved from: <https://dif.org.ua/article/gromadska-dumka-pidsumki-2014-roku/5> [In Ukrainian]
- [5] *Volonterstvo v Ukraini: tsyfry ta doli* (2018). Retrieved from: <http://www.pic.com.ua> [In Ukrainian]
- [6] *Volonterskyi rukh: svitovyi dosvid ta ukraïnski hromadianski praktyky* (2015). Analit. dop. Kyiv: NISD. [In Ukrainian]
- [7] *Ofitsiyni sait HO «Armiia SOS»* (2019). Retrieved from: <https://armysos.com.ua/> [In Ukrainian]
- [8] *Ofitsiyni sait BF «Kryla Feniksa»* (2019). Retrieved from: <http://wings-phoenix> [In Ukrainian]

